

DẠNG TOÁN 19: CÁC PHÉP TOÁN VỀ SỐ PHỨC

I. KIẾN THỨC CẦN NHỚ:**1. Các phép toán về số phức.****☛ Định nghĩa:****Khái niệm số phức**

Số phức (dạng đại số): $z = a + bi$. Trong đó $a, b \in \mathbb{R}$; a là phần thực, b là phần ảo.

Hai số phức bằng nhau

Cho hai số phức $z_1 = a + bi$ ($a, b \in \mathbb{R}$) và $z_2 = c + di$ ($c, d \in \mathbb{R}$). Khi đó $z_1 = z_2 \Leftrightarrow \begin{cases} a = c \\ b = d \end{cases}$.

Phép cộng số phức

Cho hai số phức $z_1 = a + bi$ ($a, b \in \mathbb{R}$) và $z_2 = c + di$ ($c, d \in \mathbb{R}$).

Khi đó $z_1 + z_2 = (a + c) + (b + d)i$; $z_1 - z_2 = (a - c) + (b - d)i$

Số phức liên hợp

Số phức liên hợp của $z = a + bi$ ($a, b \in \mathbb{R}$) là $\bar{z} = a - bi$.

Mô đun của số phức

Với $z = a + bi$ ($a, b \in \mathbb{R}$) ta có $|z| = \sqrt{a^2 + b^2}$

BÀI TẬP MẪU

Câu 1: Cho hai số phức $z = 3 + i$ và $w = 2 + 3i$. Số phức $z - w$ bằng

A. $1 + 4i$ B. $1 - 2i$ C. $5 + 4i$ D. $5 - 2i$ *Phân tích hướng dẫn giải*

1. DẠNG TOÁN: Đây là dạng toán tìm hiệu của hai số phức

2. HƯỚNG GIẢI:

B1: $z = 3 + i$

B2: $w = 2 + 3i$

B3: Tính tổng phần thực và phần ảo.

Từ đó, ta có thể giải bài toán cụ thể như sau:

Lời giải**Chọn B**

Ta có: $z = 3 + i$ và $w = 2 + 3i$. Do đó $z - w = (3 + i) - (2 + 3i) = 1 - 2i$

*Bài tập tương tự và phát triển:***☛ Mức độ 1**

Câu 1: Cho hai số phức $z_1 = 2 - 4i$ và $z_2 = 1 - 3i$. Phần ảo của số phức $z_1 + i\bar{z}_2$ bằng

A. 5 .B. $3i$ .C. $-5i$ .D. -3 .**Lời giải**

Câu 2: Cho hai số phức $z_1 = 1 - 8i$ và $z_2 = 5 + 6i$. Phần ảo của số phức liên hợp $z = z_2 - i\bar{z}_1$ bằng

A. 5 .B. $5i$ .C. -5 .D. $-5i$.

- Câu 3:** Cho hai số phức $z_1 = 2 + 3i$ và $z_2 = 6i$. Phần ảo của số phức $z = iz_1 - \overline{z_2}$ bằng
- A. $-4i$.   B. -4 .   C. $8i$.   D. 8 .

Lời giải

- Câu 4:** Cho hai số phức $z_1 = 1 + 2i$ và $z_2 = 2 - 3i$. Phần ảo của số phức liên hợp $z = 3z_1 - 2z_2$.
- A. 12 .   B. -12 .   C. 1 .   D. -1 .

Lời giải

- Câu 5:** Cho hai số phức $z_1 = 5 - 2i$ và $z_2 = 3 - 4i$. Số phức liên hợp của số phức $w = \overline{z_1} + z_2 + 2z_1\overline{z_2}$ là
- A. $54 + 26i$.   B. $54 - 30i$.   C. $-54 - 26i$.   D. $54 - 26i$.

Lời giải

- Câu 6:** Cho số phức $z = 5 - 3i$. Phần thực của số phức $w = 1 + \overline{z} + \left(\overline{z}\right)^2$ bằng
- A. 22 .   B. -22 .   C. 33 .   D. -33 .

Lời giải

- Câu 7:** Cho hai số phức $z_1 = 4 - 3i + (1 - i)^3$ và $z_2 = 7 + i$. Phần thực của số phức $w = \overline{2z_1z_2}$ bằng
- A. 9 .   B. 2 .   C. 18 .   D. -74 .

Lời giải

- Câu 8:** Cho số phức z thỏa mãn $(1 + 2i)z = 5(1 + i)^2$. Tổng bình phương phần thực và phần ảo của số phức $w = \overline{z} + iz$ bằng:
- A. 2 .   B. 4 .   C. 6 .   D. 8 .

Lời giải

Câu 9: Cho số phức z thỏa mãn $(2+i)z + \frac{2(1+2i)}{1+i} = 7+8i$. Kí hiệu a, b lần lượt là phần thực và phần ảo của số phức $w = z + 1 + i$. Tính $P = a^2 + b^2$.

A. 13.

B. 5.

C. 25.

D. 7.

Lời giải

Câu 10: Cho số phức z thỏa mãn $z + 2\bar{z} = 6 - 3i$. Tìm phần ảo b của số phức z .

A. $b = 3$.

B. $b = -3$.

C. $b = 3i$.

D. $b = 2$.

Lời giải

↪ Mức độ 2

Câu 1: Cho số phức $z = a + bi$ ($a, b \in \mathbb{R}$) thỏa mãn $iz = 2(\bar{z} - 1 - i)$. Tính $S = ab$.

A. $S = -4$.

B. $S = 4$.

C. $S = 2$.

D. $S = -2$.

Lời giải

Câu 2: Có bao nhiêu số phức z thỏa mãn $z\bar{z} = 10(z + \bar{z})$ và z có phần ảo bằng ba lần phần thực?

A. 0.

B. 1.

C. 2.

D. 3.

Lời giải

Câu 3: Cho số phức $z = a + bi$ ($a, b \in \mathbb{R}$) thỏa $(1+i)z + 2\bar{z} = 3 + 2i$. Tính $P = a + b$.

A. $P = \frac{1}{2}$.

B. $P = 1$.

C. $P = -1$.

D. $P = -\frac{1}{2}$.

Lời giải

Câu 4: Cho số phức z thỏa mãn $5\bar{z} + 3 - i = (-2 + 5i)z$. Tính $P = |3i(z-1)|^2$.

A. $P = 144$.

B. $P = 3\sqrt{2}$.

C. $P = 12$.

D. $P = 0$.

Lời giải

Câu 5: Cho số phức $z = a + bi$ ($a, b \in \mathbb{R}$) thỏa mãn $z + 2 + i - |z|(1+i) = 0$ và $|z| > 1$. Tính $P = a + b$.

A. $P = -1$.

B. $P = -5$.

C. $P = 3$.

D. $P = 7$.

Lời giải

Câu 6: Tìm môđun của số phức z biết $z - 4 = (1+i)|z| - (4+3z)i$.

A. $|z| = \frac{1}{2}$.

B. $|z| = 2$.

C. $|z| = 4$.

D. $|z| = 1$.

Lời giải

Câu 7: Có bao nhiêu số phức z thỏa mãn điều kiện $z^2 = |z|^2 + \bar{z}$?

A. 1.

B. 4.

C. 2.

D. 3.

Lời giải

A. $A = 2^{1010}$.

B. $A = -2^{1010}$.

C. $A = 2^{1010}i$.

D. $A = -2^{1010}i$.

Lời giải

Câu 2. Trong mặt phẳng Oxy , gọi A, B, C lần lượt là các điểm biểu diễn các số phức $z_1 = -3i$, $z_2 = 2 - 2i$, $z_3 = -5 - i$. Gọi G là trọng tâm của tam giác ABC . Hỏi G là điểm biểu diễn số phức nào trong các số phức sau:

A. $z = -1 - 2i$.

B. $z = 2 - i$.

C. $z = -1 - i$.

D. $z = 1 - 2i$.

Lời giải

Câu 3. Cho các số phức z_1, z_2 thỏa mãn $|z_1 + z_2| = \sqrt{3}$, $|z_1| = |z_2| = 1$. Tính $\overline{z_1 z_2} + \overline{z_1} z_2$.

A. $\overline{z_1 z_2} + \overline{z_1} z_2 = 0$.

B. $\overline{z_1 z_2} + \overline{z_1} z_2 = 1$.

C. $\overline{z_1 z_2} + \overline{z_1} z_2 = 2$.

D. $\overline{z_1 z_2} + \overline{z_1} z_2 = -1$.

Lời giải

Câu 4. Kí hiệu z_0 là nghiệm phức có phần thực âm và phần ảo dương của phương trình $z^2 + 2z + 10 = 0$. Trên mặt phẳng tọa độ, điểm nào dưới đây là điểm biểu diễn số phức $w = i^{2020} z_0$?

A. $M(3; -1)$.

B. $M(3; 1)$.

C. $M(-3; 1)$.

D. $M(-3; -1)$.

Lời giải

Câu 5. Trong tập các số phức, cho phương trình $z^2 - 6z + m = 0, m \in \mathbb{R} \setminus \{1\}$. Gọi m_0 là một giá trị của m để phương trình (1) có hai nghiệm phân biệt z_1, z_2 thỏa mãn $\overline{z_1 z_1} = \overline{z_2 z_2}$. Hỏi trong khoảng $(0; 20)$ có bao nhiêu giá trị $m_0 \in \mathbb{N}$?

A. 20.

B. 11.

C. 12.

D. 10.

Lời giải

Câu 6. Trong mặt phẳng Oxy cho điểm A là điểm biểu diễn của số phức $z = 1 + 2i$, B là điểm thuộc đường thẳng $y = 2$ sao cho tam giác OAB cân tại O. Tìm số z biểu diễn B.

A. $z = 1 + 2i$.

B. $z = -1 + 2i$.

C. $z = 3 + 2i, z = -3 + 2i$.

D. $z = -1 + 2i, z = 1 + 2i$.

Lời giải

Câu 7. Xét các số phức z thỏa mãn $(z + 2i)(\bar{z} + 2)$ là số thuần ảo. Biết rằng tập hợp tất cả các điểm biểu diễn của z là một đường tròn, tâm của đường tròn đó có tọa độ là

A. $(1; -1)$.

B. $(1; 1)$.

C. $(-1; 1)$.

D. $(-1; -1)$.

Lời giải

Câu 8. Gọi M, N lần lượt là các điểm biểu diễn của số phức $z = 1 + i; z' = 2 + 3i$. Tìm số phức ω có điểm biểu diễn là Q sao cho $\overrightarrow{MN} + 3\overrightarrow{MQ} = \vec{0}$.

A. $\omega = -\frac{1}{3}i$.

B. $\omega = \frac{4}{3} + \frac{5}{3}i$.

C. $\omega = -\frac{2}{3} - \frac{1}{3}i$.

D. $\omega = \frac{2}{3} + \frac{1}{3}i$.

Lời giải

Câu 9. Cho số phức $z = a + bi$, $(a, b \in \mathbb{R})$ thỏa mãn $\left| \frac{z-1}{z-i} \right| = 1$ và $\left| \frac{z-3i}{z+i} \right| = 1$. Tính $P = a + b$.

A. $P = 7$.

B. $P = -1$.

C. $P = 1$.

D. $P = 2$.

Lời giải

Câu 10. Cho số phức z thỏa mãn hệ thức: $(2-i)(1+i) + \bar{z} = 4-2i$. Tính môđun của z ?

A. $|z| = \sqrt{1^2 - 3^2}$.

B. $|z| = \sqrt{1^2 + 3^2}$.

C. $|z| = \sqrt{1^2 + 3i^2}$.

D. $|z| = \sqrt{1^2 - 3i^2}$.

Lời giải

↪ **Mức độ 4**

Câu 1. Xét các số phức z thỏa mãn $|z| = \sqrt{2}$. Trên mặt phẳng tọa độ Oxy , tập hợp điểm biểu diễn của các số phức $w = \frac{4+iz}{1+z}$ là một đường tròn có bán kính bằng

A. $\sqrt{34}$.

B. 26.

C. 34.

D. $\sqrt{26}$.

Lời giải

Câu 2. Cho số phức z thỏa mãn $|z+3| = 5$ và $|z-2i| = |z-2-2i|$. Tính $|z|$.

A. $|z| = 5$.

B. $|z| = \sqrt{5}$.

C. $|z| = 2$.

D. $|z| = \sqrt{10}$.

Lời giải

Câu 3. Cho số phức z có phần ảo gấp hai phần thực và $|z+1| = \frac{2\sqrt{5}}{5}$. Khi đó môđun của z là:

A. 4.

B. 6.

C. $\frac{\sqrt{5}}{5}$.

D. $2\sqrt{5}$.

Lời giải

Câu 4. Cho số phức z có phần ảo khác 0 thỏa mãn $|z - (2 + i)| = \sqrt{10}$ và $z \cdot \bar{z} = 25$. Tìm mô đun của số phức $w = 1 + i - z$

- A. $|w| = \sqrt{13}$.   B. $|w| = 5$.   C. $|w| = \sqrt{29}$.   D. $|w| = \sqrt{17}$.

Lời giải

Câu 5. Tìm tất cả các số thực m biết $z = \frac{i - m}{1 - m(m - 2i)}$ và $\bar{z} \cdot z = \frac{2 - m}{2}$ trong đó i là đơn vị ảo.

- A. $m = 0; m = 1$.   B. $m = -1$.   C. $m = 0; m = -1$.   D. $\forall m$.

Lời giải

Câu 6. Cho số phức z thỏa điều kiện $|z^2 + 4| = |z(z + 2i)|$. Giá trị nhỏ nhất của $|\bar{z} + i|$ bằng

- A. 2.   B. 0.   C. 1.   D. 3.

Lời giải

Câu 7. Cho số phức z thỏa mãn hệ thức $|2z + i| = |2\bar{z} - 3i + 1|$. Tìm các điểm M biểu diễn số phức z để MA ngắn nhất, với $A\left(1; \frac{3}{4}\right)$.

A. $M\left(-1; -\frac{5}{4}\right)$

B. $M\left(0; -\frac{9}{8}\right)$

C. $M\left(\frac{-9}{4}; 0\right)$

D. $M\left(\frac{1}{20}; -\frac{23}{20}\right)$.

Lời giải

Câu 8. Phần ảo của số phức $w = 1 + (1+i) + (1+i)^2 + (1+i)^3 + \dots + (1+i)^{2020}$ bằng:

A. $1 - 2^{1010}$.

B. -2^{1010}

C. 2^{1010}

D. 1.

Lời giải

Câu 9. Cho số phức z thỏa mãn $|z+2| + |z-2| = 8$. Trong mặt phẳng phức, tập hợp những điểm M biểu diễn cho số phức z thỏa mãn:

A. $(E): \frac{x^2}{16} + \frac{y^2}{12} = 1$.

B. $(E): \frac{x^2}{12} + \frac{y^2}{16} = 1$.

C. $(C): (x+2)^2 + (y-2)^2 = 64$.

D. $(C): (x+2)^2 + (y-2)^2 = 8$

Lời giải

Câu 10 Cho các số phức z_1, z_2, z_3 thỏa mãn 2 điều kiện $|z_1| = |z_2| = |z_3| = 2017$ và $z_1 + z_2 + z_3 \neq 0$. Tính

$$P = \left| \frac{z_1 z_2 + z_2 z_3 + z_3 z_1}{z_1 + z_2 + z_3} \right|.$$

A. $P = 2017$.

B. $P = 1008,5$.

C. $P = 2017^2$.

D. $P = 6051$.

Lời giải